

PM Rotel IX (Dnr KS 2020/870)

Upphävande av Naturvårdsverkets allmänna råd om oljehamnar och oljedepåer (NFS 93:7) och Naturvårdsverkets allmänna råd om tillståndsprövning av hamnar (2003:18)

Remiss från Naturvårdsverket

Remisstid den 17 september 2020

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Katarina Luhr anför följande.

Ärendet

Naturvårdsverket överväger att upphäva två allmänna råd: *Allmänna råd om oljehamnar och oljedepåer* samt *Allmänna råd om tillståndsprövning av hamnar*, då dessa har blivit inaktuella och innehåller felaktigheter. Till de allmänna råden om tillståndsprövning av hamnar finns en handbok som Naturvårdsverket avser att uppdatera.

Staden har fått remissen för yttrande och ges även möjlighet att inkomma med önskemål över vad den nya vägledningen ska innehålla.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet till dotterbolaget Stockholms Hamn AB. På grund av den korta remisstiden har miljöförvaltningen och exploateringskontoret besvarat remissen med kontorsyttranden och Stockholms Stadshus AB svarar genom dotterbolaget Stockholms Hamn AB:s yttrande.

Stadsledningskontoret har inget att erinra om förslaget. Kontoret betonar vikten av att inom ramen för tillståndsprövningen sträva efter ett visst mått av flexibilitet, genom att ge utrymme att beskriva och ta hänsyn till hamnens förutsättningar.

Exploateringskontoret är positivt till att de inaktuella råden upphävs och har inga ytterligare synpunkter på förslaget.

Miljöförvaltningen instämmer i behovet av en modern uppdaterad vägledning och har därför ingen erinran mot förslaget.

Stockholms Hamn AB ser positivt på förslaget och lämnar specifika synpunkter avseende tillståndsprövningen och beslut, med önskemål om en utökad flexibilitet samt en förstärkt styrning mot miljökonsekvenserna.

Mina synpunkter

Att ha uppdaterade och ändamålsenliga rekommendationer och allmänna råd är en förutsättning för att kunna bedriva miljöarbete. Därför välkomnar jag Naturvårdsverket att upphäva föreskrifter som inte längre är aktuella.

I Stockholm växer staden sig allt tätare ihop med hamnområdena. Då hamnverksamheter genom utsläpp till luft och vatten samt buller kan ha en negativ påverkan på miljön och stockholmarnas livskvalitet välkomnar jag i synnerhet Naturvårdsverkets ambition att revidera handboken för tillståndsprövning av hamnar.

I övrigt hänvisar jag till stadens interna remissinstansers yttranden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 16 september 2020

KATARINA LUHR

Bilagor

1. Konsekvensutredning *Upphävande av Naturvårdsverkets allmänna råd om oljehamnar och oljedepåer (NFS 93:7)*
2. Konsekvensutredning *Upphävande av Naturvårdsverkets allmänna råd om tillståndsprövning av hamnar (2003:18)*

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Naturvårdsverket överväger att upphäva två allmänna råd: *Allmänna råd (NFS 93:7) om oljehamnar och oljedepåer* samt att upphäva *Allmänna råd (NFS 2003:18) om tillståndsprövning av hamnar*. Staden har beretts möjlighet att yttra sig över detta. Till de allmänna råden om tillståndsprövning av hamnar finns en handbok som Naturvårdsverket avser att uppdatera. Staden har inbjudits att inkomma med önskemål över vad den nya vägledningen ska innehålla. Remisstiden sträcker sig till och med den 17 september.

Allmänna råd om oljehamnar och oljedepåer

Naturvårdsverkets planerar att upphäva allmänna råd (NFS 93:7) om oljehamnar och oljedepåer.

Naturvårdsverkets allmänna råd om oljehamnar och oljedepåer gavs ut 1993. Sedan dess har verksamheterna och kraven på dessa förändrats. De allmänna råden har därför blivit föråldrade. Eftersom Naturvårdsverket har övergått från att ge vägledning genom allmänna råd till andra vägledningsformer bör de allmänna råden upphävas.

Sedan de allmänna råden togs fram har det också tillkommit annan vägledning på området. SPBI (Svenska Petroleum & Biodrivmedel Institutet) har tillsammans med Svenskt Oljehamnsforum, Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Västra Götaland tagit fram rekommendationer för branschen; Miljöpraxis för oljehamnar och oljedepåer. Rekommendationerna utkom 2001 och har reviderats 2019. De områden som täcks av rekommendationerna sammanfaller i stort med de som täcks av de allmänna råden. Det saknas behov av att ha två parallella vägledningar på området. För de områden som täcks av rekommendationerna bör det därmed finnas begränsat behov av att ta fram ytterligare vägledning. För det fall det uppstår behov av vägledning inom områden som inte täcks av rekommendationerna kan Naturvårdsverket ta fram vägledning som kompletterar rekommendationerna.

I den konsekvensutredning som bifogas remissen anförs i huvudsak följande: Att upphäva de allmänna råden i de delar de ger föråldrade rekommendationer och innehåller hänvisningar till upphävd lagstiftning bidrar till att tydliggöra och förenkla tillämpningen av reglerna på området. Ett upphävande av de allmänna råden bör inte medföra några kostnader för de berörda myndigheterna eller verksamhetsutövarna.

Allmänna råd om tillståndsprövning av hamnar

Naturvårdsverket avser även att upphäva allmänna råd om tillståndsprövning av hamnar (NFS 2003:18) eftersom de blivit inaktuella.

I Sverige finns cirka 180 tillståndspliktiga hamnar. Hamnverksamhet kan ge upphov till ett flertal olika negativa miljökonsekvenser där utsläpp till luft och buller ofta är de mest påtagliga. Även utsläpp till vatten förekommer och konsekvenser av vattenverksamhet såsom muddring och anläggningsarbeten i vatten.

Naturvårdsverket har fristående allmänna råd för tillståndsprövning av hamnar från 2003 med en tillhörande handbok. Delar av de allmänna råden och handboken har blivit inaktuella. De allmänna råden innehåller bland annat hänvisningar till riktvärden för buller och bestämmelser avseende miljöbedömningsprocessen som inte

längre gäller. Naturvårdsverket har också övergått från att ge vägledning genom allmänna råd till andra vägledningsformer. Verket anser därmed att de allmänna råden bör upphävas. Handboken planeras att ersättas med en ny vägledning. Det arbetet pågår parallellt och handläggs hos Naturvårdsverket i ärende NV-03600-20.

Bifogat remissen finns även en av verket genomförd konsekvensutredning. I den anges att målet med att upphäva allmänna råd som inte längre är aktuella är att den vägledning som finns på området ska vara aktuell.

De allmänna råden riktar sig främst till prövningsmyndigheter, verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter.

Naturvårdsverket har i egenskap av tillsynsvägledande myndighet ansvar för samordning av operativ tillsyn samt stöd och råd till de operativa tillsynsmyndigheterna.

De allmänna råden innehåller inte bindande regler. Ett upphävande kommer därmed inte att medföra några nya eller förändrade krav på berörda myndigheter eller verksamhetsutövare. Att ersätta de allmänna råden med vägledning kommer inte heller att innebära någon skillnad i det avseendet.

Att upphäva de allmänna råden i de delar där de strider mot gällande författningar och innehåller felaktiga hänvisningar bidrar till att tydliggöra och förenkla tillämpningen av reglerna på området. Ett upphävande av de allmänna råden bör inte medföra några kostnader för de berörda myndigheterna eller verksamhetsutövarna.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet till dotterbolaget Stockholms Hamn AB. På grund av den korta remisstiden har miljöförvaltningen och exploateringskontoret besvarat remissen med kontorsyttranden och Stockholms Stadshus AB svarar genom dotterbolaget Stockholms Hamn AB:s yttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 augusti 2020 har i huvudsak följande lydelse.

För stadens räkning är det främst miljö- och hälsoskyddsnämnden i egenskap av tillsynsmyndighet och Stockholms Hamn AB i egenskap av verksamhetsutövare som berörs av förslaget. Stadsledningskontoret delar Naturvårdsverkets bedömning och har inget att erinra. I uppdraget att ge tillsynsvägledning är det naturligtvis viktigt att se till att denna är aktuell och korrekt. Det är välkommet att vägledningen på detta område uppdateras.

Avseende möjligheten att lämna synpunkter på innehållet i den uppdaterade handboken anser stadsledningskontoret att det vore önskvärt att även belysa hamnverksamhetens perspektiv genom att tydliggöra hamnens del i logistikkedjan och att verksamheten som sådan inte är statisk utan behöver kunna anpassa sig till förändrade förutsättningar avseende person- och godsflöden. Detta har blivit tydligt inte minst under den pågående pandemin där hamnar och rederier med kort varsel tvingats ställa om verksamheten. Mot bakgrund av detta är det viktigt att sträva efter ett visst mått av flexibilitet inom ramen för tillståndet och att det ges utrymme att beskriva och ta hänsyn till hamnens förutsättningar inom ramen för tillståndsprövningen. Det är även angeläget att en tillsynsvägledning även förmår ge stöd i att ta hänsyn till sam-

hällsviktiga intressen så som kommande arbete kring basal infrastruktur och lagring av drivmedel ur ett beredskapsperspektiv

Exploateringskontoret

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 1 juli 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret är positivt till att de gamla inaktuella allmänna råden upphävs eftersom de nu för tiden innehåller uppgifter som inte längre gäller, vilket inte är lämpligt. Ett upphävande av de allmänna råden kan därför förväntas bidra till att tydliggöra och förenkla tillämpningen av reglerna på området. I övrigt har inte exploateringskontoret några synpunkter på förslaget att upphäva de båda allmänna råden. Exploateringskontoret har inte heller några särskilda önskemål om innehåll till den nya vägledningen.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 juli 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i behovet av en modern uppdaterad vägledning och har därför ingen erinran mot att Naturvårdsverket upphäver de aktuella råden.

Stockholm Hamn AB

Stockholms Hamn AB:s tjänsteutlåtande daterat den 9 juli 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms Hamnar ser positivt på att Naturvårdsverkets råd uppdateras i enlighet med nu gällande lagar och regler och har inga synpunkter på upphävande av de allmänna råden inklusive bifogade konsekvensutredningar. Stockholms Hamnar önskar samtidigt nyttja möjligheten att lämna önskemål om innehåll till den nya vägledningen om hamnar. Stockholms Hamnar har lång erfarenhet av såväl hamnverksamhet som tillståndsprövningar och vill gärna i dialog med Naturvårdsverket dela med sig av dessa erfarenheter under framtagande av den nya vägledningen. Bland annat är det viktigt att beakta att sjöfart och hamnverksamhet är en föränderlig verksamhet och att det är angeläget med ett visst mått av flexibilitet i tillståndsprövning och beslut. Detta har blivit särskilt tydligt under den pågående pandemin där hamnar och rederier har tvingats att ställa om verksamheten med kort varsel för att säkra varuförsörjningen.

Vidare ser Stockholms Hamnar behov av dialog kring hur tillståndsprövning i ökad grad kan styra mot de betydelsefulla miljökonsekvenserna snarare än konkreta verksamhetsförändringar, tex. avseende förändrade fartygsstorlekar. Andra exempel på vad som är önskvärt är förtydliga är hamnens del av logistikkedjan, möjligheten till alternativa lokaliseringar och utformningar samt detaljeringsgrad för efterfrågade utredningar.